

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron.
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Zaključki.

II.

Na izvestne prigovore od izvestnih strani smo že pripravljani.

Ljudje, ki najeminentnejši način za dokazovanje patrijotizma nahajajo v tem, da vse hvalijo, da se jim vse vidi prav in umestno, kar so ukrenili in kar ukrepajo krmitelji države; ljudje, ki (kakor avtomati) hitro zatiskajo svoje oči, čim bi morali videti — grehe državne uprave; ljudje, ki točno govorijo o drugih stvarih, kadar bi morali govoriti, da so oni, ki so odgovorni, spravili državo v poguben položaj, in ki se — končno — odlikujejo s posebno ročnostjo, kadar treba očistiti pomanjkanje patrijotizma in lojalnosti onim, katerim se ne zdi vse prav in lepo v tej ljubi državi in ki nočejo v p. n. gospodi sodobnih državnikov videti same kristilizirane modrosti, marveč so radi tako drzni, da tudi na višo adresso govorijo — resnico:

taki ljudje nam bodo gotovo oporekali, da to vendar ne gre, da se na podlagi kakih brošur, spisanih od nenormalnih ljudi, pišejo splošne sentence.

To, kar je obseženo v brošurah »Alldeutschland« in »O du mein Oesterreich«, to da so — nam porečejo — le fantazmagorije, utopije, produkti možganov, prenapetih v narodnem šovinizmu, na neizrekljivosti, ali pa starih političnih — norcev! Ali pa da prihajajo celo od spekulativnega zmisa ljudi, nesposobnih sicer za vsako pozitivno delo, ki se politično in — telesno hranijo le od juhe, ki jo grejejo ob plamenu nacionalnega šovinizma drugih, ki v svoji najživost ali omejenosti slepo verujejo v izvedljivost tudi najabsurdnejših načrtov.

Taki fantasti, sanjači, utopisti, prenapetosti, ali pa — spekulanti da so ravno izvestni Vsenemci, ki produkte svojih razgretih možganov pokladajo v razne publikacije, kakoršnji sti ravno tudi brošuri »Alldeutschland« in pa »O du mein Oesterreich«.

In skušnja vsacega dneva nas uči, da je metoda, da je zistem v tem prizadevanju, da se vsako gibanje proti integriteti države tira v luč smešnosti in brezpomembnosti! In da se tudi vsi oni, ki opozarjajo na taka gibanja in povzdigajo svoj svarilni glas, postavljajo v luč smešnosti! Ali se taki pojavi suvereno prezirajo, ali pa jih — če jih že omenjajo — spošтовana družina hvaliteljev vsega omalovažujejo ter se delajo, kakor da jim taki pojavi služijo le v dokaz nenormalnosti in zato tudi obne moglosti državi neprijaznih elementov, torej v dokaz, da je položaj države uprav idiličen

na vse strani in da je vse v državi in na zunaj urejeno tako, da sploh ne more biti bolje! Pojavi nemške irredente so jim le brezpomembni oblaki, ki le povečujejo utis, da je okolo njih vse jasno na obzorju...!

Ako smemo verjeti — in težko se je braniti, ker se nam propoveduje že dvajset let v tonu globokega prepričanja — vsemu, kar nam zatrjujejo krmitelji države, potem moramo tudi verjeti, da vnanja politika naše monarhije ni bila še nikdar tako srečna in uspešna, in nikdar še tako blagodejna za narode v mejah in onkraj mej, nego je dve desetletji sem, odkar smo v zvezi z Nemčijo in Italijo. Nikdar še da ni bil evropski mir tako trdno fundiran, nego je v tej dobi.

Seveda ne sme biti človek tako malenkosten — in hvalitelj vsega, kar je, so visoko vzvišeni nad malenkosti —, da bi se dajal vznemirjati od bagatel, kakor so na pr.:

živa nezadovoljnost med večino lastnih narodov radi notranje politike, ki je v glavnem posledica vnanje politike,

zgubljanje vpliva monarhije in simpatij, tam, kjer so angaževani veliki interesi države za bodočnost — med narodi na Balkanu — radi notranje in vnanje politike monarhije,

obnemoglost naše polovice nasproti ogrski, katera obnemoglost je posledica zistema itd. itd. itd.

In izlasti našo zvezo z Nemčijo nam slikajo kakor pravi blagoslov srečne usode.

Iz te zveze nam sicer rasejo razni neljubi pojavi, kakoršni sti ravno večkrat omenjeni brošuri »Alldeutschland« in »O du mein Oesterreich«! Tudi temu ni oporekati, da je tendencija takih brošur nezdružljiva s samostojnostjo, celokupnostjo, suvereniteto in — častjo monarhije; ali to da nas ne sme motiti, ker to da pišejo le ljudje, ki ne štejejo, katerih tudi ne treba upoštevati, ker nikdo ne upošteva njih in ne poslušaj.

To da so ljudje, ki le veliko kriče in nič ne uplijejo; konfuzne glave, s katerimi ne izgublja časa resen človek.

Kdor sledi dogodkom političnega življenja v naši monarhiji, ta mora kar strmeti na nonšolanci, ki jo kažejo naši državniki nasproti vsenemški propagandi: nasproti mnogovrstnosti pot in sredstev, katerih se poslužuje ta propaganda — proračunljeno, sistematično, čudovito vstrajnostjo.

Vredno je torej, da se nekoliko pobavimo v vprašanjem: ali ta propaganda res nima nikake nade do končnega uspeha? Ali je gigantskim velikonemškim načrtom res

usojeno, da ostanejo utopije, sanje? Ali jim je res pritisnjen znak neizvedljivosti? Ali je ta propaganda res tako nenevarna, kakor se nam zatrjuje? Ali je torej res opravičena nonšolanca naših državnikov nasproti vsenemški propagandi?

Ali ni marveč v tej propagandi mnogo resnosti, ali ne sloni ista tudi na realnih podlagah, ali ne bi bilo torej onim, ki so odgovorni za integriteto in suvereniteto države, v dolžnost, da računajo z vsenemškim gibanjem kakor z realnim in vsega uvaževanja vrednim faktorjem in da bi — mesto da prezirajo — vršili umetnost politike, ki je ravno v glavnem v — preveiranju? Ali bi jim ne bilo to v dolžnost tembolj, da ne ostavijo svojim naslednikom žalostne zapuščine: uloge onih, ki — po toči zvonijo?!

Politični pregled.

V Trstu, 15. oktobra 1902.

Italijani, Nemci in Slovenci. Protest društva »Associazione Patria« proti »Südmarchi« deje »Agramer Tagblatt« povod, da se bavi aktualnim predmetom, s katerim se zaporedoma bavimo tudi mi v svojih člankih. Oziraje se na ostra in opravičena očitanja na adresso »Südmarche« na shodu »Patrie«, dokazuje zagrebški list vso kričečo nedoslednost laških gospodov, vso kričečo diskrepanco med takimi neoporečnimi sentencami, temelječimi v zakonih pravičnosti in morale ter v principu svobode, in med njihovimi dejanji, oziroma vsakdanjim postopanjem nasproti lastnim slovenskim sodeželanom. Nekoliko pravih principov — pravi »Tagblatt« — so gospoda postavili na zboru »Patrie«, le škoda, da jih ne aplicirajo dosledno — njihova lastna stranka! Eden gospodov je menil n. pr.: »Poskuse, naperjene proti kakemu narodu, je označiti kakor zločinstva, ker žalijo človeštvo, kar je največji zločin!«

To je jako lepo povedano. Mari pa Italijani v Primorju ne delajo dan na dan takega zločina proti Hrvatim in Slovincem?!

Na shodu »Patrie« je bilo čuti tudi izrek: »Tudi ko bi naše (italijansko) pleme ne bilo tako slavno in tudi ko bi morali podleči barbarom, bi imeli vendar še vedno pravico, da nas morajo spoštovati.«

Gotovo! Ali kako se to strinja s pretenzijami Italijanov za hegemonijo, katere zahteve hočejo oni opravičevati ravno s svojo baje višjo kulturo nasproti hrvatsko slovenski?!

Glede snovanja nemških šol v Trstu je rekel Hortis: »To tekmovalstvo glede šol bi bilo plemenito, ako ne bi bil s tem spojen namen za okupiranje tujega ozemlja.«

kov, nepoznan človek v okraju, ki je začel rovariti med kmeti. Obšel je bil že ves okraj, zbiral okolo sebe kmete, pa jim držal govore in čital spise, ki so nemalo razburili priprosto ljudstvo. Ko so ga vprašali, kdo je on in odkod je, odgovarjal je, da je socialista, a rodom iz Bačke, kmet kakor tudi oni. Ta »socialista«, kakor so ga popačeno imenovali kmetje, je postal jako popularen v okraju.

V novejši čas je začel zahajati tudi v orlovaško grajščinsko krčmo, kjer je zbiral okolo sebe kmete ter jim pripovedoval nenavadne stvari, katere so kmetje slastno poslušali ter brez razlike stranke drveli v krčmo, da so poslušali človeka, ki jih je tipal za pravo žilico.

»Ne verujte vi ni jednim, ni drugim« — napotjal jih je neznani prorok —

»Niso to ljudje, katerim bi mogli verovati. Vi se borite med seboj: eni za enega, drugi za drugega gospodarja. Neumneži! Vsakdo gre svojim potom za čem, vi pa za ničem... Treba poznati to gospodo... Nikoli ni bil kaput prijatelj kmečke suknje, ali kaj po-

Tudi to je pravo. Proti komu pa naj bi se mogla ta pošena obsodba naperiti bolj opravičeno, nego proti italijanskima društvoma »Lega Nazionale« in »Dante Alighieri«? Šole teh dveh društev se snujejo z namenom, da zavzemljejo tuje ozemlje — ozemlje Hrvatov in Slovincov!

Dalje je rekel isti govornik: »Mi izjavljamo tu pred vsemi, da ga ni nobenega razloga, da ga ni čustva na vsem svetu, ki bi imelo pravico, zahtevati od naroda ali od posamičnika, da bi žrtvoval to, kar potrebuje za življenje, ker to bi pomenjalo, zahtevati njegovo pogubo.«

To čustvo mora spoštovati vsakdo in soglašati z gospodom Hortisem. Slovinci in Hrvati izjavljajo za se prav isto. Zakaj pa Italijani ne spoštujejo tega čustva pri Hrvatih in Slovincih? Zakaj gredo Italijani za tem, da bi Slovincem in Hrvatom odvzeli to, kar ti potrebujejo za življenje?

Tako prihaja, da mej tem, ko Italijani hočejo požreti Hrvate in Slovence, se Nemci pripravljajo, da požro nas in — njih! Zagrebški list izjavlja, da bi bilo le naravno, ako bi se Italijani združili se Slovinci in Hrvati proti Nemcem. Ali Italijani nočejo tega zato, ker so njihove aspiracije istotako protinaravne, kakor one Nemcev. Nemci so krivični, ako zahtevajo gospodstvo od Baltiškega morja pa do in preko Adrije! Istotako krivična so prizadevanja Italijanov v našem Primorju in njihova poželjenja na vztočni obali Adrije.

Jeden govornikov je rekel na shodu »Patrie«: »Narava je vsakemu narodu označila meje, Nemcem je dala Nemčijo, Francozom Francijo, Italijanom... »lepo deželo...« Tu je vladni zastopnik posegel govorniku v besedo, ker je umel, da je govornik hotel aludirati, da Istra, Dalmacija in Trst pripadajo tej »lepi deželi«, zato in sicer ker tu bivajo Italijani.

To pa je krivo stališče. V Trstu so sicer Italijani v večini, v Istri se že krčijo v odločno manjšino, dočim se v Dalmaciji izgubljajo. V tem krivem stališču Italijanov, da so to italijanske dežele, je vir vsemu zlu.

»Agramer Tagblatt« zaključuje: »Tako vidimo dve društvu (Lega in Südmarch), ki — stoječi na iligitimnih tleh — zastopati dve različni, ali vendar enako krivični ideji. Eno teh društev zastopa irredentistiško, drugo pangermansko idejo. Eno in drugo društvo stremijo po nečem, kar ne pripada ne enemu ne drugemu. A mej tem, ko se irredentovsko društvo bori proti pangermanski poplavi, gladi ravno tej poslednji poti

maga vam govoriti... Vi vedno mislite s tujo glavo in slepi ste ob zdravih očeh!«

»Pa kaj naj storimo, reci!«, ga je vprašal eden od kmetov.

»Kaj da naj storite?... Izvolite človeka, do katerega imate zaupanje... Ne kaputaša, ampak onega v kmečki suknji in opankih, od vaše sence, ki ve za vaše reve in nadloge, pa boste tudi delali za se... Čas je že, da se tudi nam kmečki sodrugi, kakor nas imenujejo, stori po volji.«

»A kaj bi to bilo?« — oglasil se je iz gruča radoveden neki volilec.

»Kako nič ne veste, a tam onkraj Dornave, odkjer sem jaz, ve to vsako dete... Čujte torej: treba, da se znižajo davki na eno petino, tobak naj se svobodno sadi in žganje po volji kuha, zemljo treba na novo razdeliti med ljudstvo, kakor bo vsakomur prav.«

»Kaj nam govoriš tu sedaj« — mu je pal v besedo eden najmočnejših gospodarjev.

(Pride še.)

PODLISTEK.

117

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Drugi del.

X.

Istotako so delali agitatorji Branimirjevi, sosebno njegovi uradniki in uslužbenci, mej katerimi so gozdarji igrali največjo ulogo. Oni so istotako zbirali kmete iz Grabaričevega taborja, pa so jim govorili: — Ljudje, ne zgubljajte pameti, ne dajajte se premotiti! Sedaj se sučejo okolo vas, vedno mileje, vedno sladkeje, obečajo vam to in ono in vas hočejo premamiti. A kje so bili do sedaj, dokler niso bile volitve pred vratmi?... Ali hočete voliti Grabariča... A kaj vam je on?... Je-li kedaj pomagal komu od vas?... Mara on za vas kakor za lanjski sneg!... A naš gospodar, recite sami!... Kdo je kedaj še za-

stonj potrkal na njegove vrata?... Ako si potreboval denarja, dal ti ga je; ako si potreboval plug, brano, ali semena za setev, kakoli, vse si dobil; ako potrebuješ žira za prašiče, gospodar ti odpira svoje šume; ako so ti otroci goli in bosi, on ti jih oblači in obuva; ako treba zidati šolo, on daje največ, če tudi ni prisiljen, samo da je tebi laglje; torej: on je z vami vsaki čas, prej in po volitvah, in njemu naj bi se zamerili?!

»Nočemo se zameriti našemu gospodarju, ne!« — so protestirali kmetje.

»Zakaj pa hočete voliti družega?«, so vprašali agitatorji.

»Eh, kaj čemo gospoda pravijo, da je tako bolje za nas.«

»Čakajte, rije, da le mine volitev... potem boste videli, kaj je za vas bolje... Se že srečamo v šumi, ako Bog da«, so grozili vlastelinski gozdarji.

Tako je bil siromak kmet med dvema ognjema!

Ali to še ni bilo vse. V novejši čas se je pojavil naenkrat, kakor da je pal iz obla-

se svojo drugo nezdravo politiko. S tem, da se Italijani bore proti opravičenim in legitimnim aspiracijam Slovencev in Hrvatov in si hočejo priboriti teritorij teh poslednjih, povpešujejo le namene Šudmarke! To bi morali Italijani vendar enkrat sprevetiti!

Jezikovno vprašanje na Češkem in Moravskem. Dr. Koerberjeva temeljna načela glede uravnave jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem — katere imamo tiskana pred seboj — so toliko s češkega, kolikor slovanskega stališča sploh, jednostavno nevsprejemljiva.

Po prečitavanju teh temeljnih načel smo imeli utis, kakor da so Nemci sami diktirali ta načela! Gotovo pa je, da je g. Koerberja, ko je sestavljal ta elaborat, popolnoma prevladovala nemška sugestija: misel na pravico »prvorojenstva« naših Nemcev! Kaj tacega, kar si g. Koerber dovoljuje ponujati moravskim Čehom, 3 četrtinam prebivalstva v deželi, ne bi pripustili niti mi siromašni Slovenci v zakonjenje. In s takimi predlogi si je upal dr. Koerber priti Čehom!

Težko je ugibati tu, ali g. Koerber res še vedno ne pozna moči in ne umeje duše naroda češkega, ali pa mu je morda namen provzročiti, da struna počne in da pridejo dogodki, katere ima v računih. Bodi pa kakor hoče: po naši sodbi more biti odgovor Čehov na te predloge le istotako kratek, kakor odločen: ne!! Nikdar se ni mogel kdo s tako opravičenostjo zaklicati svoj »non possumus«, kakor morejo Čehi sedaj. In želja naša je ta, da bi ga zaklicali zločno, v jeden glas! Ob tem odporu ne sme biti razlike strank, ne sme biti nijans.

Taka je bila naša sodba, ko smo sinoči prečitali doposlani nam dr. Koerberjev elaborat. Današnji listi pa so nas poučili, da smo s to sodbo popolnoma v soglasju s češkimi listi in zastopniki češkega naroda! Le-ti da so izjavili takoj, da se o tem načrtu Koerberjevem niti razpravljati ne da.

»Politik« piše n. pr., da so temeljna načela na zastopnike čeških strank napravila najneugodnejši utis. Nemški jezik da bi s tem pridobil poleg starih še nove predprave. Češki poslanci menijo, da je to že zloba, da se jim vlada sploh upa bliziti s takimi predlogi. Posl. dr. Pacak in dr. Začek sta Koerberju takoj povedala, da na taki podlagi pogajanje ni možno.

Dr. Koerber da je odgovoril na to, da se bo po sporazumljenju med obema narodnostmi lahko moglo spremeniti marsikaj. Češki poslanci zahtevajo, da vlada čim prej poskrbi za uvedeno češkega uradnega jezika, ker oni ne bodo trpeli več nikakega zavlačevanja.

Po vsprejemu pri ministerskem predsedniku imeli so zastopniki čeških strank — razum čeških radikalcev — skupno konferenco, v kateri so sklenili izdati sledeči komuniké: Zastopniki čeških strank, pozvani na konferenco k ministerskemu predsedniku, so soglasno sklenili izdelati poseben načrt, ki se v četrtek sporoči v odobrenje posamičnim klubom (češkim) in potem predloži vladi.

Nemške stranke se niso še izjavile glede Koerberjevega načrta, le v krogih nemške ljudske stranke se govori, da treba ta načrt temeljito spremeniti, predno bi mogli z nemškega stališča govoriti o njem.

Na Balkanu. Ustaško gibanje v sredini Makedonije je najbolj živahno v Vodeni. Okridi, Gumendje in Florini, kjer operira polkovnik Jankov se svojimi četami. Jankov se trudi, da po vseh vaseh vzbuja ustajo. V Kevprulu je poleg železniške proge jedna turška rezervna divizija, kateri načeljuje general Ferik Paša. Poroča se, da imajo ustaške čete belo zelene zastave.

Te dni so ustaši v Poljarskem, v okraju Vodena, napadli turško četo obstoječo iz 120 mož. V bitki je bilo 30 turških vojakov ubitih in mnogo ranjenih. Turki so na to retirali. Čim jim je prišla pomoč, so zopet napadli ustaše in je bitka trajala do noči. Toliko na turški, kolikor na strani ustašev imeli so precejšnjih zgb. Po bitki so se ustaši popolnoma poizgubili in niso Turki ujeli nobenega njih. Po dosedanjem nastopanju poveljnika Jankova je soditi, da misli mož voditi »guerila«-vojno, to je oni način vojevanja, kakoršnjega so se posluževali Buri v zadnji fazi južno-afričanske vojne.

Iz Carigrada poročajo, da so turške čete v okraju Dorin, monastirskega vilajeta, razpršile neko ustaško četo. V bitki da je padlo deset Bolgarov. Na take vesti iz Carigrada mo-

ramo biti od sedaj najprej pripravljeni, ker, ako se bodo ustaši posluževali guerilnega postopanja, bo turškim četam, čim bodo v velikem številu hotele napadati ustaše, prav lahko »razprševati« slednje, ker se bodo isti namenoma razprševali, da se bodo mogli potem na drugi točki zopet sestati in nepričakovano napasti Turke.

Poroča se nadalje, da so ustaši prerezali brzovavno zvezo med Carigradom in Solunom. V Sredu se zatruje, da je v Makedoniji že 3000 dobrovoljcev iz Bolgarije, kateri so oboroženi z Mannlicherjevimi puškami. (Z Mannlicherjevimi puškami je oborožena tudi naša avstrijska pehota.)

Da je macedonsko gibanje dospelo v povsem resen stadij, dokazuje med drugim tudi dejstvo, da je Bolgarija mobilizirala dva oddelka konjice in tri pešpolke, ki se odpošljejo na bolgarsko-turško mejo.

V kateri neposredni namen se odpošljejo tja, je postranske važnosti, glavno je, da se odpošljejo in da bodo pripravljeni za vsako eventualnost. — Bržkone so tudi oni bolgarski dobrovoljci, katere smo omenili zgoraj, redni bolgarski vojaki in častniki, odposlani v Bolgarijo kakor dobrovoljci. Še drug fakt je, ki nam potrjuje, da vesti, ki prihajajo iz Makedonije, v glavnem odgovarjajo resnici, in sicer ta, da je turška vlada, ki je sicer tako radodarna z raznimi demetitji, skoraj popolnoma utihnila in je aparat, ki navadno pošilja take »lementije« v svet popolnoma odrekel službo.

Kriza v Srbiji. V Belemgradu se je poprej zatrujevalo, da je ruski odposlanec Čarikov dal razumeti srbski vladi, da bi bilo prav, ako bi se potovanje kraljevske dvojice v Livadijo odlašalo.

Tej govorici pa se sedaj oporeka in se zatruje, da je grof Lamsdorf naznanil srbskemu odposlanec v Petrogradu, da srbska kraljevska dvojica tudi sedaj ne more biti vsprejeta v Livadiji, ker carinja še vedno boleha.

To vest je srbski odposlanec takoj brzovjavno sporočil v Niš. Kralj je hitro sklical ministerski svet. Ko je ministerstvo izvedelo, da se potovanje v Livadijo ne izvrši, je takoj podalo ostavko, katero je kralj vsprejel. — Jutri se baje sestavi novo koalicijsko ministerstvo, v katerem bodo zastopane vse tri stranke. Predsedništvo prevzame baje Francosvič, dalmatinski Srb, ki že od svoje mladosti živi v Srbiji.

Iz francoske zbornice. Včeraj se je pod predsedništvom Bourgoisa vršila prva seja jesenskega zasedanja francoske zbornice. Posl. Basly — zmeren socialist — je stavil nujen prodlog glede preskrbljenja delavcev za starost. Zbornica je vsprejela nujnost. Posl. Bandry d'Asson je nujno predlagal, naj se ministerstvo postavi v obtožno stanje, ker da je kršilo zakone s tem, da je dalo zapreti redovniške šole. Zbornica je odklonila nujnost s 414 proti 53 glasovom. Ministerski predsednik je predlagal in zbornica je odobrila, da se bo koncem seje razpravljalo o interpelacijah, tičočih se zapretja redovniških šol. Radi zapretja teh šol sta vlado napadala posl. Aynard in Derrien.

Finančni minister Rouvier je predložil proračun za prihodnje leto. Dohodki so proračunjeni na 3575¹/₂ milijona frankov, stroški pa na 3575 milijonov frankov. Da se je doseglo ravnotežje, moralo se je poskrbeti za 207 milijonov frankov novih dohodkov.

Štrajki. V Pensylvaniji. (Zjedinjene države.) Lastniki prevoznikov so se dogovorili s predsednikom Rooseveltom glede sestave posebnega razsodišča, ki bi imelo rešiti spor med njimi in premogarji. Lastniki so izjavili, da se podvržejo razsodbi tega razsodišča, ali le pod pogojem, da se delavci takoj po sestavi tega razsodišča povrnejo na delo. Razsodišče naj bi bilo sestavljeno iz jednega vojaškega inženjerja, jednega rudarskega inženjerja, jednega sodnika, jednega uglednega socijologa in jedne osebe, ki se ume v pridobivanje in prodajanje premoga. Ker sporočajo skadeje brzovjavke, da je štrajk končal, sklepati je iz tega, da so bili ti pogoji vsprejeti.

Na Francoskem. Štrajki premogarjev na Francoskem so stabilni. V nekaterih krajih so morali vojaki razgnati demonstrante. V premogovnih okrožjih Nord in Pas de Calais je štrajk popoln. Tu so prefekti departementov prevzeli nalogo posredovalcev med delavci in kapitalisti.

Tržaške vesti.

Smrtna kosa. Mlado življenje je ugasnilo danes jutraj v Barkovljah. Umrl je dijak S. gimnazijalnega razreda, gosp. Radivoj Bekar. Pokojnik je bil vzgleden mladenič, navdušen sin svojega naroda, priden in nadarjen dijak ter sladka nada svoji rodbini. Bil je tudi priden sotrudnik našemu listu. Do pred par dnevi — dokler je lemo-gel gibati — je prevajal »Melito« za naš podlistek.

Neizprosna, huda bolezen je strla vse lepe nade Bekarjevi rodbini, ki sedaj v neizmerni boli plaka ob mrtvaškem odru svojega miljenca.

Njej velja naše iskreno sočutje.

Pogreb bo jutri popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti v Barkovljah na tamošnje pokopališče.

Uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. Na naš ponovljeni poziv, naj nam dokaže, da »Edinost« deluje v shizmatični tendenci, odgovarja sinočnji »Slovenec« tako-le:

»Edinost« se hudo brani, da ne dela v shizmatičnem smislu, ter pravi, da v Podgornikovi trditvi, da so »protestantizem, starokatolicizem in glagolsko bogoslužje za zapadne Slovence le paliativna sredstva ob okolnostih, v katerih bi ne bilo možno doseči boljšega«, ni shizmatične tendence, ter nam čita, da obrekujemo. Mi moremo reči »daj le to, da gospodje pri »Edinosti« očitno ne vedo, kaj je shizmatična tendenca, če je še celo v takih trditvah ne vidijo.

Za nas in za čitatelje, ki so pazno in z razumom čitali naš zadnji članek, v katerem smo s citati dokazali, da besede Podgornikove, da so »protestantizem, starokatolicizem in glagolsko bogoslužje za zapadne Slovence le paliativna sredstva ob okolnostih, v katerih ne bi bilo možno doseči boljšega«, se ne nanašajo na versko polje, ampak na vprašanje bogoslužnega jezika, ker — po besedah g. Podgornika — ne smejo Slovani gledati samo na bogoslužni jezik, ampak tudi na bogoslužni obred: za nas in razsodne čitatelje torej pomenja navedena notica iz sinočnjega »Slovenca« — popolno kapitulacijo, kakor jo sami nismo pričakovali, ker res nismo pričakovali, da se »Slovenec« tudi ob tej priliki pokaže takega, kakoršen je bil vedno: neiskren in nelojalen. Gospodla, roko na srce in priznajte, da ste tudi vi mnogo krivi na sedanjih podivjanih odnošajih po naših listih!!

Za nas je torej ta spor na časnikarskem polju končan, a dovršiti ga bo treba še na drugi strani, da tudi pred široko javnostjo dobi zadoščenje užaljeni čit pravičnosti!

Reminiscenca. Ker že »Slovenec« predstavlja gospoda Podgornika kakor agitatorja za pravoslavlje in razkolnika, a ker ravno jaz najbolje vem, kako je gospod Podgornik, ko se je bilo v Trstu začelo živo gibanje za prestop v pravoslavlje, energično odsvetoval od tega koraka, in ker mi je vendar težko, da se o možu širijo take popolnoma neosnovane trditve, dovolite mi, da vnovič oživim reminiscenco iz tistega časa.

Pred nekoliko leti je bilo, ko je več oseb v Trstu že prestopilo in mnogo njih se je pripravljalo za prestop v pravoslavlje. Ker pa je to korak, katerega ni smeti delati nepremišljeno, izvolili so dotičniki deputacijo, ki naj se predstavi gospodu Podgorniku ter ga povpraša za njegovo mnenje. Na g. Podgornika smo bili opozorjeni po njegovih polemikah z »Rimskim katolikom« in smo torej videli v njem nekako avtoriteto.

Deputacija se je torej podala k gospodu Podgorniku in mu razložila namen dotičnikov. Tedaj se je zgodilo, da je g. Podgornik najodločneje odsvetoval od prestopa! In posledica je bila, da več njih, ki so se že bili odločili za prestop, potem niso prestopili.

Takov agitator za pravoslavlje je bil g. Podgornik v Trstu!! A zopetni nastop »Slovenca« proti g. Podgorniku, se nam zdi toliko odijoznejši, ker je bilo tu navedeno že enkrat objavljeno v »Edinosti«: le tega se ne spominjam v tem hipu; ali se je bilo to zgodilo na napade iz Gorice ali iz Ljubljane.

V slučaju potrebe lahko navedem še podrobnejih podatkov iz razgovora z gospodom Podgornikom. Nadejamo se pa, da to ponovno osveženje te reminiscence uveri uredništvo »Slovenca«, da je gospodu Podgorniku delalo krivico.

Iz Sv. Križa nam pišejo: Tudi iz naše vasi nas je bilo precej na lepi veselici, ki jo

je priredilo v sosednji Nabrežini pevsko društvo istega imena. Častno in ponosno sti nastopali društvi »Nabrežina« in »Hajdrih« s Proseka. Izlasti nas je veselilo, ko smo videli in čuli, kako svež je zopet naš bratski »Hajdrih«. Uprav navdušeni smo bili, izlasti po oficijelni veselici, ko sti društvi s pravim ognjem prepevali v prijateljskem krogu.

In ko smo se tako naslajali na lepem petju, smo se spominjali tudi naše križke »Skale«, ki je zadnje čase utihnila. Živo se nas je polastila želja, da bi se društvo zopet vzdramilo, da bi tudi mi Križani zopet stopili v kolo pevsko.

Vse imamo, česar trebamo, le jednega edinega nimamo in zato ne delujemo: pevovodje nimamo! Ali bi ne hoteli naši prvaki razmisljati o tem, kako bi premagali tudi ta nedostatek? Morda bi se našla pot, ali kakov način, ako se lotimo stvari z resno in trdno voljo. Tem vrsticam je namen vsodbuditi prijatelje petja v naši vasi, da bi se začeli gibati za zopetno vzbujenje naše »Skale«. Kjer se vse giblje, tudi mi ne smemo ostati v mrtvilo!

Drugi in mi! Pišejo nam: Pisec teh vrstic ima priliko videti županske pečate malone vse naših županskih krajev.

Laške občine imajo izključno laške pečate in tako bo gotovo tudi pri drugih narodih naše države. Tudi slovenske občine so po ogromni večini že odpravile dvojezične spake, ali — ne vse!

Ako n. pr. dalmatinske občine, — izvzemši seveda one, katerih uprave so še v laških rokah — imajo le hrvatske oziroma srbske pečate — bi bilo le logično, da bi tudi slovenske občine popolnoma iztrabile vsako dvojezičnost — bodi na pečatih, bodi na drugih tiskovinah.

Upamo, da bo ta opomin zadostoval. Ako pa ne bi pomagalo to — pridemo zopet z nekaterimi imeni na dan!

Iz-pred naših sodišč. Na obtožni klopi pred deželnim sodiščem so sedeli včeraj: nadzornika težakov pri hangarjih Ivan Zabuković iz Trsta in Ivan Gojak iz Podgrada, dninar Santo Tommasini iz Vivaro in Tomaž Tommasini od istotam, voznik Ivan Kumar in trgovec Angelj Venier iz Bosadelle radi tatvine kož v vrednosti 525.80 K. Na včerajšnji razpravi sta bila Tomaž Tommasini in Kumar rešena obtožbe. Obsojeni pa so bili Zabuković na pet mesecev težke ječe, Gorjak na tri mesece in Santo Tommasini na šest tednov težke ječe.

Samomorilni (?) kandidat, ki se ne zadene. Včeraj, ob 7¹/₂ uri zjutraj, podal se je na mestno pokopališče 24-letni brusač Viktor C. iz ulice Seminario, z namenom, da se ustrelji. Ko je došel do enkvice na sredi pokopališča, je res izstrelil revolver, a bržkone — v zrak; kajti, ko so prihiteli čuvaji, je »samomorilec« pobegnil s pokopališča in se podal v neko bližajih krčem. Ko sta o stvari izvedela dva redarja, podala sta se v dotično krčmo in odvzela možu revolver. Na vprašanje, čemu da je streljal, odgovoril je Viktor, da se je hotel ustreliti, a se ni zadel, ker ni varen streljati. Bržkone je potem, ko je tako srečno ušel smrti (?), šel v krčmo — od samega veselja.

Za zavod sv. Nikolaja je podarila ga Antonijeta Foerster iz Berlina 20 K. — Ker se nista modla udeležiti slavnosti istega, g. Ivan 20 K, gospica Milka pa 10 K. — Bog plačaj blagim srcem!

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 16. okt. ob 10. uri predpoludne se bodo v sadi zasedbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Ponzianna 8, prestan, ura in knjige; ulica Carintia, hišna oprava, prodajalniška oprava, konji in vozi; trg Ponterosso 4, hišna oprava; ulica Molin piccolo 5, železna blagajna; ulica San Michele 14, hišna oprava; ulica Geppa 16 in ulica Commerciale 2, kišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: topločar ob 7. uri zjutraj 16.5 — ob 2. uri popoldne 22.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768. — Danes plima ob 8.12 predp. in ob 8.02 pop.; oseka ob 2.0 predpoludne in ob 1.58 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Pevsko-bralno društvo »Slavec« v Riemanjih vabi na narodno veselico s petjem, godbo, igro, srečkanjem, šaljivo pošto, plesom in prosto zabavo, ki se bo vršila v nedeljo dne 19. oktobra 1902 v prostorih g. Antona Švare oziroma »Posojilnega in konsumnega društva«. — Vspored: 1. Jenko:

»Naprej«, godba. 2. V. Brož: »Spomin na Zagreb«, mešan zbor. 3. F. S. Vilhar: »Lunice«, mešan zbor. 4. »Venec narodnih pesnj«, mešani zbor (najnovejša posebnost). 5. F. Končan: »Oče so rekli, da le«, gluma v jednom dejanju s petjem. 6. Srečkanje na 6. lepih dobitkov. 7. Svobodna zabava in ples. — Začetek veselice ob 4. uri popoldne. Vstopnina k veselici 60 stotink, k plesu 1 K za osebo; srečke po 20 stotink. Med posamičnimi točkami in k plesu svira narodna godba iz Boljune.

Veselica se vrši tudi s srednje dobrim vremenom; ako še takega ni, pa teden pozneje z vsakim vremenom.

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

× V smeri zistema. Predvidjati je bilo, da vse grožnje glasila dalmatinske vlade z energičnimi odredbami za slučaj, ako bi se napadi na Hrvate v Zadru ponavljali, nič ne pomorejo. Neredi in napadi se ponavljajo. Izlasti so ti napadi v Zadru naperjeni proti hrvatskim dijakom, ki so na potu v Zagreb iz raznih delov Dalmacije.

Ali mesto zagroženih »energičnih odredb« vidimo vizite italijanskega konzula pri avstrijskem namestniku v Zadru!

Med napadalci je — kar je še posebno značilno za smer našega zistema — tudi italijanskih podanikov! A sedaj gre za to, da se ta razbojniška družba predstavi svetu kakor same nedolžne žrtve. Za uprizorjenje tega čuda je prevzel glavno ulogo — in to je zpet popolnoma v zmislu avstrijskega vladnega zistema v naših obmorskih pokrajinah — gospod italijanski konzul v Zadru.

V podlago za svojo akcijo si je vzel gospod konzul govornico, da so neki hrvatski dijaki, vozeči se preko Zadra, s parnika doli pošiljali klice, žaljive in sramotilne za Italijo! Naj je to že res, ali ne res: čudno pa bi ne bilo to po tolikih provokacijah in irendentističnih pojavih, in izlasti po okolnosti, da se na napadih na domače državljane udeležujejo tudi tuji, italijanski podaniki.

Torej (namišljeni ali resnični) za Italijo baje žaljivi vakliki so dali italijanskemu konzulu v Zadru (Millazzo se imenuje mož) pretvezo, da je šel k namestniku Handelu, a poslednji da mu je hitro obljubil najstrožjo preiskavo!! — Hvala prizadevanju gospoda konzula: danes jutri bomo torej videli, da se bodo grožnje vladnega glasila, proti italijanski sodrgi radi napadov na Hrvate, izvrševale — proti istim Hrvatom. Kajti skušnje nas uče, da je v smeri vladnega zistema v našem Primorju to, da so Italijani vedno nedolžne žrtve »slovenskega barbarstva«.

Jako umestno pripominja »Hrvatska«: »Italija se drži stališča, da so irendentovec pod njeno protekcijo ter da v Dalmaciji, Istri in Trstu obstoji med njo in Avstrijo — ako ne drugo — neka vrst condominiuma (torej: sovladarstva!). Vitez Milazzo bi bil torej povsem dosleden.

Soglašamo s »Hrvatsko«. Nekoliko — naiven pa se nam zdi njen zaključek: »Glejte, kam smo prišli! Ali ne bi bil čas, da bi izvestni gospodi zaklicali: Roke k sebi! Ali bi ne bil že čas, da bi irendentovec nekoliko ukrotili?! Absolutno potreben bi bil kakov izgled. Najbliži tak izgled bi bilo razpuščenje občinskega zastopa v Zadru. To pričakujemo mi od barona Handela!«

Tovarišica iz Zagreba menda še ne pozna našega zistema in zato — pričakuje. Mi pa pravimo: nič ne zaključite izvestni gospodi! Nič ne bo izgleda! Ničesar ne pričakujemo od barona Handela, ker gg. Villari in Milazzo ostaneta pripoznani veličini, molče avtorizirani od našega zistema: eden za službeno potovanje po Dalmaciji, drugi — za vizite pri namestniku v Zadru!

Zakaj ne? Karakteristikon vladnega zistema je ravno ta: da smatra kakor stvar, ki se umeje sama ob sebi, ako italijanski službeni ljudje inspicirajo naše pokrajine. Če sme kakov Villari potovati po naših pokrajinah, da more potem v Italijo — in to pred zborom, kateremu sam kralj pošilja svoje pozdrave — referirati o tem, kar je videl: zakaj naj bi kakov konzul Milazzo ne smel — delati cesarskemu konzulu vizite?! In če minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, prav po — recimo tako, da ne bo žaljivo — državniško drži jezik za zobni k vsemu inspiciranju Villarija, zakaj naj bi cesarski namestnik v Zadru ne smel obeštati italijanskemu konzulu najstrožje preiskave

radi dejstva, da so se domačini Hrvatje predrznili malce reagirati na nečuvne provokacije — zaveznikov iz Italije?!

Vesti iz Kranjske.

* Pod vozom zadušena! Ozirom na žalostni dogodek, katerega smo omenili večkrat pod gorenjim naslovom, posnemljemo še iz listov:

V petek dne 10. t. m. popoldne sta naložila Jernej Drnovšek iz Dol in 18-letni hlapec Janez Terkaj voz stelje. V globeli pri Brdai pa se je voz zvrnil na oba. Še le čez več časa je slišal mimoidoči Jože Sluga iz Suhadol neko klicanje. Ker pa sam ni mogel vzdigniti težko naloženega voza, šel je klicat bližnje ljudi. Kmalu so pritekli Anton Mlakar, Jože Božič, Janez in Alojzij Avbelj, a tudi ti niso mogli voza takoj vzdigniti, temveč so morali prej razvezati in odmetati steljo, a v tem času sta se Janez Drnovšek in Janez Terkaj že zadušila. Mrtva sta prepeljali z mesta nesreče. Drnovšek je bilo oče sedmih otrok, katerih je še le eden sam preskrbljen.

* Neurje v oktobru. V noči od sobote na nedeljo je obiskala vso litijsko okolico velika nevihta. Gromelo in treskalo je vso uro. Strela je večkrat udarila v razne objekte, ne da bi bila užgala. Vihar je podrl več kozolcev ter povzročil sicer veliko škodo v gozdu in na polju. Tudi iz višajegorske in trebanjske okolice dohajajo poročila o neurju minole sobote. Tako posnemamo iz »Slovenca«.

* Mesto psor — človeka. V Lattermannovm drevoredu v Ljubljani sta bila dva lovca napadena od psor Marije Hummerjeve in je eden lovec ustrelil na pse, ne da bi jih zadel. Zadel pa je v uto Ivana Stalniga, v kateri sta spala hlapec Fr. Holzinger in A. Kresal. Strel je šel skozi plahto in zadel Holzerja v roko, v prsi in glavo. Kressala pa v obraz. Holzer je nevarno poškodovan in so ga prepeljali v bolnišnico. Kressal ima le prasko na obrazu. Lovca sta ušla, vendar je policija že poizvedela, kdo in odkod da sta.

* Domača iznajdba G. Jakob Šivic iz Škofjeloče je izumil posebno vrsto avtomatičnih kaset se shranjevanje cigaret in je svojo iznajdbo dal patentirati.

Vesti iz Štajerske.

— Borba za pravo našega jezika! Izpred državnega sodišča. Odvetnik v Celju, dr. Hrašovec, je vložil na celjski magistrat prošnjo za podeljenje domovinske pravice. Prošnja je bila sestavljena v slovenskem jeziku. Ravno zato pa jo je mestni urad eljki odklonil. Proti tej odločbi se je dr. Hrašovec pritožil na deželni odbor, a to — varuje sicer odločno svoje stališče — v nemškem jeziku, iz previdnosti, da ne bi deželni odbor v Gradcu, kakoršen že je, a limine odbil njegove pritožbe. Toliko mestni svet kolikor deželni odbor sta potrdila odlok mestnega urada v Celju. Deželni odbor v Gradcu je izvajal v svojem utemeljevanju, da občinskemu svetu v Celju ni možno kratiti pravice, da od strank, ki so notorično zmožne nemškega jezika v besedi in pisavi, more zahtevati, naj se v občevanju žojim v stvarih lastnega delokroga, poslužuje nemškega jezika.

c. Hrašovec je uložil pritožbo na državno sodišče, v kateri je izvajal, da je bil po oulkih občinskega zastopa in deželnega odbora prikrajšan v njega ustavno zajamčenih pravicah.

Razprava se je vrila dne 13. t. m. na rečenem sodišču na Dunaju. Pritožbo je zastopal pritožitelj sam. V svojem protispisu trdi deželni odbor, da je dr. Hrašovec uprizoril le narodno demonstracijo, ker on da je večš nemškemu jeziku. Dr. Hrašovec je povdarjal, da on ni nikakor hotel demonstrirati proti občini celjski, ampak braniti je hotel le svoje dobro pravo do varovanja in spoštovanja svojega jezika. Tudi v Celju je slovenski jezik deželni jezik in občinski zastop celjski je obvezan ne le v stvarih prenešenega, ampak tudi lastnega delokroga vprejemati slovenske uloge in jih reševati slovenski.

Razsodba državnega sodišča se je prglasila danes.

Razsodbo državnega sodišča dobe čitatelji morda že danes med brzojavniimi poročili; ako ne, jo pričemo jutri.

— Morilec kapelana Mikliča so bili v ponedeljek sojeni v Mariboru. Bili so to ko-

maj 20-letni kmečki fantje Franc Lepej, Matija Skabiš, Štefan Samastur in Janez Kosirnik. Kateri je zagnal kapelano usodni kamen v glavo, se ni dalo dokazati. Dobili so po eno in dve leti ječe.

— Na adresi obeh ljubljanskih dnevnikov piše »Domovina«:

»Deželnozborski kandidatje štajarskih Slovencev se v obeh ljubljanskih dnevnikih, — edni v ednem, drugi v drugem — še zmerom opisujejo, kakor da bi ne bili ljudstvu po volji. Da pa dopisniki obeh dnevnikov naše stolice in uredniki teh listov s pošiljanjem, oziroma priobčevanjem člankov, ki ponižujejo in zasmehujejo voditelje štajarskih Slovencev, delajo na korist samo sovražnikom Slovencev in katoličanov: to jim naj kaže krohoto nas zaničujoči in zasmehujoči uvodnik v predzadnji »Deutsche Wacht« z naslovom: »Kämpfende Hyänen«. Političen anarhizem med nami nam škoduje več, nego deset »Štajercev« in drugih nasprotnih listov. — Velja.

— Narodna nestrpnost na višku prišla je sedaj na kramlo v glasovitem Celju. Že dosedaj, pod županom Stigerjem, se je to mesto žalostno odlikovalo v tem pogledu. — Malo je menda mest v državi, tudi velikih, kjer bi se godilo toliko izgrdov in škandalov proti političnim in narodnim drugomisljenikom, kolikor smo jih beležili v Celju v zadnjih letih. Več nego se je godilo pod Stigerjem, ni lahko zahtevati. No, poznavatelji razmer in oseb sodijo, da bo odslej še huje. To sodbo opirajo posebno na okolnost, da sta sedaj župan in podžupan v Celju po rodu in jeziku — Slovence! Stara stvar pa je, da je odpadnik srđiteji, nego drugorodec.

Razne vesti.

Smrtna vožnja z balonom. V bližini Pariza so priredili dne 13. t. m. prvo vožnjo v zračne višave z novim balonom. Ali vožnja se je končala z grozno katastrofo. Ladijca z motorjem je visela na vrvih iz žice, pričvrščenih na balonu. Te so se utrgale in je ladijca z motorjem in obema zrakoplovecema — Bradsky in Morminom — vred telebnila v globino. Zrakoplovec sta seveda s tako silo priletela na tla, da sta ostala mrtva na mestu. Kar dela katastrofo še bolj pretresljivo je okolnost, da je bila mlada soproga enega ponesrečenih zrakoplovecv priča katastrofe, in je, predno se je balon spustil v višave (kakor da nekaj sluti) ganljivo vzela slovo od svojega soproga.

Loterijske številke, izžrebane dne 11. oktobra:

Dunaj	19	83	64	57	22
Gradec	24	45	76	90	21
Inomost	23	60	14	37	73

Ob mrtvaškem odru Radivoja,

umrlega dne 15. okt. 1902.

Ti milostno nebo! Prežalosten pogled! — Krog ust zbledelih tužen molk mu veje, Na lieu smrt se zmagozvestno smeje, In Oa je trd in mrzel kakor led!

Prijatelj mili naš! Ti si umrl! Za Tabo verni, zvesti Ti sodrugi Topimo se v bolesi ino tugi, Da se prezgodnji grob Ti je odprl!

Tu vsak iz srca svojega globin Za mir njegovi blagi duši moli! — Vtolažiti, Vsevišnji, njih izvoli, Ki bil jim Radivoj je zvesti sin!

Oj z Bogom, z Bogom, blagi Radivoj! Kosti in mozeg nam bolest pretresa! Vsevišnji duši Tvoji daj nebesa In Tvojemu telesu, mir — pokoj!!

Ljudovik.

Brzojavna poročila.

Vreme na Kranjskem.

LJUBLJANA 15. (B.) Nasproti sporodilom o velikih povodajih na Kranjskem se zatrja, da niso dšla nikaka sporočila o večjih povodajih. Dogodile so se le lokalne poplave. Ljubljansko barje je, kakor po vsakem daljšem deževju, deloma pod vodo. — Sicer pa je tri dni sem jasno vreme.

Dr. Hrašovec proti občinskemu svetu v Celju.

DUNAJ 15. (B.) Državno sodišče je danes pod predsedništvom predsednika dr. Ungerja o pritožbi dr. Jurija Hrašoveca v Celju, radi kršenja po državnih zakonih zajamčenih pravic jezikovne jednakopravnosti, razsodilo tako-le: Po odloku štajerskega deželnega odbora, s katerim je bil potrjen odlok mestnega

urada v Celju in občinskega odbora istotam glede odklonitve neke uloge, sestavljene v slovenskem jeziku, se je izvršilo kršenje v členu 19. državnih osnovnih zakonov zajamčenih pravic jezikovne ravnopravnosti. V svoji razsodbi izhaja državno sodišče iz uvaževanja, da se z ozirom na drugi odstavek člena 19. drž. osnovnih zakonov uloge na uradih smejo ulagati v jezik, ki je v dotičnem obseju v deželi navaden jezik in da jih morajo uradi tudi vprejemati, o čemer ne odloča poznanje jezikov posamičnika, ki je izročil ulogo.

Z najvišjega sodišča.

DUNAJ 15. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Cesar je odlokom od 10. oktobra t. l. svetovalec višjega deželnega sodišča v Brnu, Feliksa Tschanka, imenoval dvornim svetnikom najvišjega in kasacijskega dvora.

Bomba v ogrski zbornici.

BUDIMPEŠTA 15. (O. B.) Neki mizarski pomočnik je prijavil policiji, da nameru je nekdo položiti bombo pod estrado predsednika poslanske zbornice. Ni znano še, da-li ni to le gola šala. Policija pa je za vse slučaje pomnožila policijsko varstvo zbornice.

Proganjanje irskih poslancev.

LONDON 15. (B.) Naciionalistični člen spodaje zbornice, O' Donnel je bil na podlagi izjemaega zakona radi groženja in ščuvanja na upor obsojen na dva meseca težkega dela.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 14. (B.) Danes je imel nemški državni zbor svojo prvo sejo po petem sestanku. Predsedoval je predsednik Ballenstrem. Rešile so se razne formalije; uloženih je bilo več interpelacij in predlogov in se je zapričela razprava o zakonskem načrtu glede združevanja.

Podpisana rodbina naznanja žalosti potrtim srcem vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem, da je nje preljubljeni sin, brat, stric in svak, gospod

Radivoj Bekar

dijak VIII. gimnazijalnega razreda

danes ob 8. uri zjutraj v Gospodn zaspal po dolgi in mučni bolezni ter previden sv. zakramenti.

Pogreb bo jutri dne 16. t. m. popoldne ob 4. uri na pokopališče v Barkovljah.

Barkovlje, dne 15. oktobra 1902.

Rodbina Bekar.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA: ZALOGA:

Via Tosa, Piazza Rosario št. 2

Vogal, (šolsko poslopje)

Via Limentana, In Via Ribergo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izviruje naroče tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČRNILO ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod

a 11 železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
stoječa iz

**14 krasnih drago-
cenih predmetov**

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker r mont. (na željo tudi posr. br.) z lepo razrezanim pokrovom točno, urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico.
- 1 krasna goldin ali niklasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldn igla, za kravate z im. tir. briljant.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradne puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 zapno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

na milijone dam

rshi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako ni „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabo „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo sestavljeno iz 42 zlahitih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rdečice na nosu itd. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za čiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešmi in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasij. zabranjenje iste proti odpadanju, plešmi in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako li „Feolin“ ne imel popolnega uspeha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzete 60 st. več. Glavna zaloga M. Felth, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38. I. nadstr.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo) Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljate so poštne proste.

Prevezna vsako delo na debelo in drobno ter se izvrše s največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. div. avstr. Lloyd.

„Andemo de Franz“

krēma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 40 kr.

Črna istrska . . . „ 36 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 32 kr.
Črna istrsko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krēmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII. Deutshegasse, 8.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in nmetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izločna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in družega pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navednega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

V novi trgovini na drobno

Peter Klansich

Piazza Nuova (Gadola) št. 1, zraven bukvarne Chiopris se nahaja bogata zaloga

platnega in bombažnega blaga za opravo nevestam po najugodnejšimi cenami.

— Velik dohod fruštanj in pogrinjaj. —

Edini zastop se zalogo za Trst, Gorisko, Reko, Istro in Dalmacijo

TOVARN ZA PLATNO IN PRTE v COURTRAI, FIANDRIJA (BELGIJA).

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenem vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob enem prisodil tvrdki vse sodne troške in odvjetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter hranimo njegove izvirne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču.

Pozivljamo vsakogar, da prekliče; to zadešča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih spekulativ. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka nima družice. Napolj 4, Calata S. Marco.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vokal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapecij.

Popolno opremljene sobe.

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Velikanski izbor
raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolice,
stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo
in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popravljanje strojev vseh vrst

RUDOLF RÖTTL

TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

prejemamo naročila
vsakovrstnih tiskovin.

TISKARNA „EDINOST“

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Posrežba točna

Cene nizke.

Jedina patentovana zmes, pripoznana glede trpežnosti za tlakovanje, je

LEGNOLIT.

Najbolj udobno. Jamstvo 10 let. Paziti je na ponarejanja, ki provzročajo podove prašne, krhke, nepravilne in podvržene razpokam.

Vzorci, cenike in proračune pošilja brezplačno in franko

LEGNOLITH C.o v TRSTU, ulica Nuova št. 14.